

Ніч перед боєм (дуже стисло)

Олександр Довженко

У землянці, де зібралось приблизно 30 чоловік Іван Добробут питає капітана Петра Колодуба про його "внутрішній секрет". Петро відповідає, що його змінив відступ через Десну, коли він познайомився зі старими дідами - рибачками.

Вони відступали вже декілька днів і були останніми хто мав перейти через Десну. Переправити їх мали два діди-рибалки Савко і Платон. Всю дорогу діди між собою обговорювали відступаючих, що вони мали нову форму та не були справжніми солдатами, адже відступали. Діди казали, що справжні солдати мають захищати свій край і людей, а не тікати від смерті, так як кому судилося померти, то смерть його кругом наздожене.

На заперечення Троянди Платон відказав йому, що в того мала душа, якщо страх більший ніж ненависть до ворога. Дід Платон на прощання сказав Колодубу, що не тими вони сповнені емоціями, що в них має бути не жаль та скорбота, а ненависть до ворога і презирство до смерті, адже перемагають горді, а не жалісливі.

Саме ці слова змінили Петра і зробили тим, ким він зараз став. Тепер у Петра є тільки бажання після війни побачити діда Платона, та Іван Добробут сказав, що цьому вже не бути. Коли всі відступаючі пішли, німці сказали перевести їх також через Десну, і коли вони вже були посеред річки, діди попросили один у одного пробачення і втопили німців, себе і човни. Вжив лиши один Іван Добробут - він був онуком діда Савки. Петро, а з ним і інші солдати встали, преклонили коліна і мовили: "Готові на будь-який огонь!".